

Sveriges överenskommelser med främmande makter

Utgiven av utrikesdepartementet

SÖ 1986: 12

Nr 12

ILO:s konvention (nr 161) om företagshälsovård. Genève den 26 juni 1985

Regeringen beslöt den 29 maj 1986 att ratificera konventionen. Ratifikationsinstrumentet deponerades den 30 juni 1986 hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör i Genève. Konventionen har ännu ej trätt i kraft.

Riksdagsbehandling: Prop. 1985/86: 141, AU 16, rskr 253.

Convention (No. 161) Concerning Occupational Health Services

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-first Session on 7 June 1985, and

Noting that the protection of the worker against sickness, disease and injury arising out of his employment is one of the tasks assigned to the International Labour Organisation under its Constitution,

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations, and in particular the Protection of Workers' Health Recommendation, 1953, the Occupational Health Services Recommendation, 1959, the Workers' Representatives Convention, 1971, and the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981, which establish the principles of national policy and action at the national level,

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to occupational health services, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

Adopts this twenty-sixth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-five the following Convention, which may be cited as the Occupational Health Services Convention, 1985:

Part I. Principles of National Policy

Article 1

For the purpose of this Convention—

(a) term "occupational health services" means services entrusted with essentially preventive functions and responsible for advising the employer, the workers and their representatives in the undertaking on—

(i) the requirements for establishing and

ILO:s konvention (nr 161) om företagshälsovård

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för internationella arbetsbyrå och samlats där den 7 juni 1985 till sitt sjuttioförsta möte,

beaktar att skydd för arbetstagare mot sjukdom och skada som uppstår till följd av arbetet är en av de uppgifter som tilldelats internationella arbetsorganisationen enligt dess stadga,

åberopar gällande internationella konventioner och rekommendationer på arbetslivets område och i synnerhet 1953 års rekommendation om skydd för arbetstagares hälsa, 1959 års rekommendation om företagshälsovård, 1971 års konvention om arbetstagarnas representanter samt 1981 års konvention och rekommendation om arbetarskydd och arbetsmiljö, vilka fastställer principer för nationell politik och åtgärder på nationell nivå,

har beslutat anta vissa förslag angående företagshälsovård, en fråga som utgör den fjärde punkten på mötetets dagordning, och

har fastställt att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention;

antar denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundraåttiofem följande konvention, som kan kallas 1985 års konvention om företagshälsovård.

Del I. Principer för nationell politik

Artikel 1

Vid tillämpningen av denna konvention avses med uttrycket

(a) "företagshälsovård" tjänster som anförtröts huvudsakligen förebyggande uppgifter och med ansvar för rådgivning till arbetsgivare, arbetstagare och deras representanter i företaget angående

(i) krav på utformande och upprätthåll-

¹ Översättning i enlighet med den i prop. 1985/86: 141 intagna texten.

maintaining a safe and healthy working environment which will facilitate optimal physical and mental health in relation to work;

(ii) the adaptation of work to the capabilities of workers in the light of their state of physical and mental health;

(b) the term "workers' representatives in the undertaking" means persons who are recognised as such under national law or practice.

Article 2

In the light of national conditions practice and in consultation with the most representative organisations of employers and workers, where they exist, each Member shall formulate, implement and periodically review a coherent national policy on occupational health services.

Article 3

1. Each Member undertakes to develop progressively occupational health services for all workers, including those in the public sector and the members of production co-operatives, in all branches of economic activity and all undertakings. The provision made should be adequate and appropriate to the specific risks of the undertakings.

2. If occupational health services cannot be immediately established for all undertakings, each Member concerned shall draw up plans for the establishment of such services in consultation with the most representative organisations of employers and workers, where they exist.

3. Each Member concerned shall indicate, in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, the plans drawn up pursuant to paragraph 2 of this Article, and indicate in subsequent reports any progress in their application.

Article 4

The competent authority shall consult the most representative organisations of employers and workers, where they exist, on the

lande av en säker och hälsosam arbetsmiljö, vilket kommer att bidra till optimal fysisk och psykisk hälsa i samband med arbetet;

(ii) anpassning av arbetet till arbetstagarernas förutsättningar med hänsyn till deras fysiska och psykiska hälsa;

(b) "arbetstagarrepresentanter i företaget" personer som erkänns som sådana enligt nationell lagstiftning eller praxis.

Artikel 2

Mot bakgrund av nationella förhållanden och praxis och i samråd med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna, där sådana finns, skall varje medlemsstat utforma, genomföra och med jämna mellanrum revidera en enhetlig nationell politik avseende företagshälsovård.

Artikel 3

1. Varje medlemsstat åtar sig att steg för steg bygga ut företagshälsovården för alla arbetstagare, däri inbegripet arbetstagare inom den offentliga sektorn och medlemmar av produktionskooperativ, inom alla arbetsmarknadens områden och alla företag. De åtgärder som vidtas skall vara anpassade till förekommande risker i företagen.

2. Om företagshälsovård inte omedelbart kan införas för alla företag, skall varje berörd medlemsstat utarbeta planer för införande av sådan service i samråd med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna, där sådana förekommer.

3. Varje berörd medlemsstat skall i den första rapporten om tillämpningen av konventionen, som inlämnas i enlighet med artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga, ange vilka planer som utarbetats i enlighet med punkt 2 i denna artikel och skall i följande rapporter uppges de framsteg som gjorts beträffande deras genomförande.

Artikel 4

Behörig myndighet skall samråda med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna, där sådana finns, an-

measures to be taken to give effect to the provisions of this Convention.

Part II. Functions

Article 5

Without prejudice to the responsibility of each employer for the health and safety of the workers in his employment, and with due regard to the necessity for the workers to participate in matters of occupational health and safety, occupational health services shall have such of the following functions as are adequate and appropriate to the occupational risks of the undertaking:

(a) identification and assessment of the risks from health hazards in the workplace;

(b) surveillance of the factors in the working environment and working practices which may affect workers' health, including sanitary installations, canteens and housing where these facilities are provided by the employer;

(c) advice on planning and organisation of work, including the design of workplaces, on the choice, maintenance and condition of machinery and other equipment and on substances used in work;

(d) participation in the development of programmes for the improvement of working practices as well as testing and evaluation of health aspects of new equipment;

(e) advice on occupational health, safety and hygiene and on ergonomics and individual and collective protective equipment;

(f) surveillance of workers' health in relation to work;

(g) promoting the adaptation of work to the worker;

(h) contribution to measures of vocational rehabilitation;

(i) collaboration in providing information, training and education in the fields of occupational health and hygiene and ergonomics;

(j) organising of first aid and emergency treatment;

(k) participation in analysis of occupational accidents and occupational diseases.

gående de åtgärder som skall vidtas för att genomföra bestämmelserna i denna konvention.

Del II. Uppgifter

Artikel 5

Utan inskränkning av varje arbetsgivares ansvar för sina anställdas hälsa och säkerhet och med vederbörlig hänsyn till nödvändigheten av arbetstagarmedverkan i arbetsmiljöfrågor skall företagshälsovården bland följande uppgifter ha sådana som är i överensstämmelse med riskerna på företaget:

(a) identifiera och bedöma hälsoriskerna på arbetsplatsen;

(b) övervaka de faktorer i arbetsmiljön och arbetsrutinerna som kan påverka arbetstagarnas hälsa, innefattande sanitära anläggningar, personalmatsalar och bostäder, där sådana tillhandahålls av arbetsgivaren;

(c) ge råd om arbetets planering och organisation, innefattande arbetsplatsens utformning, om val, underhåll och kontroll av maskiner och annan utrustning samt om ämnen som används i arbetet;

(d) delta såväl i utvecklingen av program för förbättring av arbetsmetoder som vid provning och bedömning av ny utrustning ur hälsosynpunkt;

(e) ge råd om hälsa och säkerhet i relation till arbetet och yrkeshygien samt om ergonomi och individuell och kollektiv skyddsutrustning;

(f) övervaka arbetstagares hälsa i samband med arbetet;

(g) främja arbetets anpassning till arbetstagen;

(h) bidra till åtgärder för yrkesinriktad rehabilitering;

(i) medverka till tillhandahållande av information och utbildning inom områdena hälsa i arbetet och yrkeshygien samt ergonomi;

(j) organisera första hjälpen och akutsjukvård;

(k) delta i analyser av olycksfall i arbetet och arbetsrelaterade sjukdomar.

Part III. Organisation*Article 6*

Provision shall be made for the establishment of occupational health services

- (a) by laws or regulations; or
- (b) by collective agreements or as otherwise agreed upon by the employers and workers concerned; or
- (c) in any other manner approved by the competent authority after consultation with the representative organisations of employers and workers concerned.

Article 7

1. Occupational health services may be organised as a service for a single undertaking or as a service common to a number of undertakings, as appropriate.

2. In accordance with national conditions and practice, occupational health services may be organised by-

- (a) the undertakings or groups of undertakings concerned;
- (b) public authorities or official services;
- (c) social security institutions;
- (d) any other bodies authorised by the competent authority;
- (e) a combination of any of the above.

Article 8

The employer, the workers and their representatives, where they exist, shall cooperate and participate in the implementation of the organisational and other measures relating to occupational health services on an equitable basis.

Part IV. Conditions of Operation*Article 9*

1. In accordance with national law and practice, occupational health services should be multidisciplinary. The composition of the personnel shall be determined by the nature of the duties to be performed.

2. Occupational health services shall carry out their functions in co-operation with other services in the undertaking.

3. Measures shall be taken, in accordance

Del III. Organisation*Artikel 6*

Åtgärder skall vidtas för att införa företagshälsovård

- (a) genom lagar eller bestämmelser; eller
- (b) genom kollektivavtal eller på annat sätt i samförstånd mellan berörda arbetsgivare och arbetstagar- eller
- (c) på annat sätt som godkänns av behörig myndighet efter samråd med de berörda representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

Artikel 7

1. Företagshälsovård kan anordnas som en service inom ett enda företag eller som en för flera företag gemensam service, beroende på vad som är lämpligast.

2. I överensstämmelse med nationella förhållanden och praxis kan företagshälsovården organiseras genom

- (a) berörda företag eller grupper av företag;
- (b) offentliga myndigheter eller offentliga tjänster;
- (c) socialförsäkringsinstitutioner;
- (d) andra organ som fått tillstånd därtill av behörig myndighet;
- (e) en kombination av ovanstående.

Artikel 8

Arbetsgivare, arbetstagar- och deras företrädare, där sådana finns, skall samarbeta och på lika villkor delta i genomförandet av organisatoriska och andra åtgärder med avseende på företagshälsovård.

Del IV. Verksamhetsvillkor*Artikel 9*

1. I enlighet med nationell lagstiftning och praxis bör företagshälsovården vara multidisciplinär. Personalsammansättningen skall bestämmas med hänsyn till de uppgifter som skall utföras.

2. Företagshälsovården skall utföra sina uppgifter i samverkan med övriga funktioner inom företaget.

3. Åtgärder skall vidtas enligt nationell

with national law and practice, to ensure adequate co-operation and co-ordination between occupational health services and, as appropriate, other bodies concerned with the provision of health services.

Article 10

The personnel providing occupational health services shall enjoy full professional independency from employers, workers, and their representatives, where they exist, in relation to the functions listed in Article 5.

Article 11

The competent authority shall determine the qualifications required for the personnel providing occupational health services, according to the nature of the duties to be performed and in accordance with national law and practice.

Article 12

The surveillance of workers' health in relation to work shall involve no loss of earnings for them, shall be free of charge and shall take place as far as possible during working hours.

Article 13

All workers shall be informed of health hazards involved in their work.

Article 14

Occupational health services shall be informed by the employer and workers of any known factors and any suspected factors in the working environment which may affect the workers' health.

Article 15

Occupational health services shall be informed of occurrences of ill health amongst workers and absence from work for health reasons, in order to be able to identify whether there is any relation between the reasons for ill health or absence and any health hazards which may be present at the workplace. Personnel providing occupational health services shall not be required by the employer to verify the reasons for absence from work.

lagstiftning och praxis för att säkerställa lämpligt samarbete och samordning mellan företagshälsovård och, i den mån det är lämpligt, annan hälsovårdsverksamhet.

Artikel 10

Företagshälsovårdspersonal skall åtnjuta fullständigt professionellt oberoende från arbetsgivare, arbetstagare och deras företrädare, där sådana finns, med avseende på de uppgifter som anges i artikel 5.

Artikel 11

Den behöriga myndigheten skall fastställa kompetenskraven för företagshälsovårdspersonalen i enlighet med uppgifternas natur och enligt landets lagar och praxis.

Artikel 12

Övervakningen av arbetstagarnas hälsa i samband med arbetet skall inte innebära någon inkomstförlust för dem; den skall vara kostnadsfri och så långt möjligt äga rum på arbetstid.

Artikel 13

Alla arbetstagare skall informeras om hälsoriskerna i sitt arbete.

Artikel 14

Företagshälsovården skall få information från arbetsgivare och arbetstagare om alla kända faktorer och alla faktorer i arbetsmiljön som misstänks kunna påverka arbetstagares hälsa.

Artikel 15

Företagshälsovården skall informeras om förekomst av ohälsa bland arbetstagare och arbetsfrånvaro av hälsoskäl för att kunna fastställa om det finns något samband mellan orsakerna till ohälsan eller frånvaron och eventuella hälsorisker på arbetsplatsen. Företagshälsovårdspersonal skall inte åläggas av arbetsgivaren att intyga frånvaroorsaker.

Part V. General Provisions

Article 16

National laws or regulations shall designate the authority or authorities responsible both for supervising the operation of and for advising occupational health services once they have been established.

Article 17

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 18

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 19

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Del V. Allmänna bestämmelser

Artikel 16

I nationella lagar eller bestämmelser skall anges den myndighet eller de myndigheter som har ansvar både för tillsyn av verksamheten och för rådgivning till redan etablerad företagshälsovård.

Artikel 17

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall sändas till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 18

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Konventionen träder i kraft tolv månader efter det att ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder konventionen i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 19

1. En medlemsstat som har ratificerat denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den dag då konventionen först trädde i kraft, säga upp den genom en skrivelse som sänds till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen får verkan först ett år efter det att den har registrerats.

2. Varje medlemsstat, som har ratificerat konventionen och inte inom ett år efter utgången av den tioårsperiod som avses i föregående punkt gör bruk av sin uppsägningsrätt enligt denna artikel, är bunden för en ny period av tio år och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Article 20

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 21

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 22

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 23

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides-

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 19 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case re-

Artikel 20

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall generaldirektören fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen träder i kraft.

Artikel 21

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om alla ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 22

När internationella arbetsbyråns styrelse anser det nödvändigt, skall den lämna internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för denna konventions tillämpning och undersöka om det finns skäl att på konferensens dagordning föra upp frågan om att helt eller delvis revidera konventionen.

Artikel 23

1. Om konferensen antar en ny konvention, varigenom denna konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen inte föreskriver annat,

(a) skall, under förutsättning att den nya konventionen har trätt i kraft, en medlemsstats ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av denna konvention, utan hinder av bestämmelserna i artikel 19 ovan;

(b) skall, från den dag då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention inte längre kunna ratificeras av medlemsstaterna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gäl-

main in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 24

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

lande till form och innehåll för de medlemsstater som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen varigenom den revideras.

Artikel 24

De engelska och franska¹ versionerna av texten till denna konvention är lika giltiga.

¹ Den franska texten har här utelämnats.

